

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egy évre 10 — kr.
Félévre 5 " " "
Negyedévre 2 " 50 " "
Egy hónapra 1 " " "
Egyes szám ára 4 kr.

Felolvasó szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA.**
Főmunkatárs: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**
Kiadók: **HOFFMANN és TÁRSA.**

Hirdetési díj:

Hasznos petit sorozat 5 kr. Nagyobb terjedelmű a több-z a hirdetések alkalmán jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg-díjainak külön beigatásért 30 kr.

A mi Budapestünk!

Debreczen, május 14.

Írta: **Ifj. Móríc Pál.**

Óh mi jámbor vidéki tuskó magyarok, kik mint a muzulmán Mekkáját, oly szent áhitattal említjük mi is e nevet — Budapest! A mi Budapestünk!

A szeretet ezer szála fűzi hozzá a szívünket, egy sóhajtása ha kelt, parancsnak vesszük mi azonnal s az öreg vasas ládikóból előkeresgetjük a fillérekkel, miket a takarékos kéz a szükség napjaira rakosgatott félre, szeretettel, szívesen odaadjuk neki, hogy épüljenek minél több aranykupolás palotái e tündérvárosnak, mert mi vidéki jámbor magyarok még mindig ily szép álmok képnek tartjuk azt! S a legtöbböknök első vágya, hogy megnézhessük a mi aranyos Budapestünket . . .

És ha egy kis pénzmagot gyűjthetünk — hisz oly olcsó ma már az utazás — menten fel is zónázunk székes fővárosunkba, képzeletünket előre felizgalván varázslatos örömmel, gyönyörűségekkel. Végre fent vagyunk, megállott a vonat, kiszállhatunk s kezdődik a kijózanulás a mámorból, mindjárt az első lépésnél úgy érezzük, mintha kirántották volna lábunk alól az áldott szilárd honi talajt s valami ismeretlen, süppedékes

talajra léptünk volna, egészen ismeretlen vidéken, ismeretlen emberekkel, ismeretlen szokásokkal találjuk szemben magunkat, hol édes anyanyelvünket félreértik, magunk guny tárgyai vagyunk e kikent-kifent, sárgaságos színű tömeg előtt, melynek nyelve a Bécs hamisíthatatlan dialektusát majmolja, öltözetében pedig disztelenebb, esetlenebb, mint az a léha párisi francia, kinek legtöbb létkérdését egy-egy divatos mellénykivágás, új módi nyakkendő csokor képezi.

Magyar szivességre, magyar előzékenységre, magyar barátságra alig találunk valahol, el van az rejtve egy-egy félreeső, csendes utcácska öreg házaiba; csak mint haszont hajtó tehenet, aként tekintenek bennünket s abban van a legfőbb budapesti virtus, ki minél jobban megtudja fejni ezt a jámbor, ezt a bárgyu vidéki tehenet . . .

Nem is érezzük mi ott magunkat jól egyiköknök se, két-három napot, ha e ragyogó napvárosban eltöltöttünk, mindjárt belátjuk, hogy csupán görögtüzzel van kivilágítva ez a ékes nap, csupán az aranyos sugarait látjuk, de melegséget, meleghelyet, hol magyarszivünk felmelegedne alig találunk valahol benne. És csalódva, kiábrándulva, összetörten, megkopasztva, mint a tehetetlen kappan, úgy hagyjuk ott, lehetőleg gyors-

vonaton, a mi szerelmünk szép városát, a mi büszkeségünk palota városát, — mely, szégyenkezve kell belátnunk, ma-holnap csak névleg a miénk . . .

Nem akarok khinai nyelven beszélni s nem szeretném, ha félreértene nek! De nézzünk csak körül a közeli és távoli szomszédságokban, Ausztriának a nagy Bécsje «echt» német, száztornyú Prágában a fiatal cseh hatalmasan nyomja kifelé a német elemeket, a bajorok Münchenje félreismerhetetlenül Bajor, Berlinben nem is ember, aki nem porosz, csak a mi székesfővárosunk, az aranyos Budapest az egyedüli kivétel, itten főrangú hölgyeink a Mortara pater francia szent meséit hallgatják szende áhitattal, német ujságaink, nem hogy fogynának, de még palota szerü szerkesztőségi épületeket emelnek, bankáraink, kereskedőink, ügyvédeink, képviselőink a német muzsa aljasabb istennőinek áldoznak az orfeumokban, vagy mint a Magyar Hirlapban közételt gyászos névsor mutatja a »Vigszinház«-ban is, mely magyarnak csufolt ledér erkölcsi lerakódó helyen, most is zsufolt ház mellett, hogy aranyért sem lehetne helyet kapni hansz-wurstoskodnak a bécsi Burgszinház egy-két első s a legtöbb ötödhatod rendű színészei, aratva sikereket,

A „DEBRECZEN“ TÁRCZAJA.

A törökök családi életéről.

Írta és a Csokonai-kör 1897. ápril 23-iki ünnepélyes ülésén felolvasta:

dr. Kunos Ignác

a M. Tud. Akadémia I. tagja.

(Folytatása és vége.)

Igaz, hogy a férfiaknak ezuttal is kedvezőbb a helyzetük. Egy mohamedán ifju, ha éppen kedvét leli benne, elvehet mohamedán nőt, elvehet keresztényt, el zsidót, pogányt, sőt elveheti valamennyijét egyszerre. A mohamedán nő azonban csak mohamedán ifju lehet. De ez a frigykötés korántsem oly regényes, oly kalandos mint a milyenek mi gondoljuk, a férfit szerződésre kényszerítik a melyben legeelőbb is az a summa van meghatározva, a melyet leendő neje részére biztosítania kell. A hozomány ott nem a férfiaknak, hanem a nőknek járja ki. De hogy önöknek t. apák, valahogy eszökbe ne jusson, hogy lányukat kivigyék Törökországba, sietek a megjegyzéssel, hogy ezt a summa pénzt csak elválás esetén kapja a nő kézhöz.

És ezzel megint csak a férfiakat becézgetik. Elválhatnak, a mikor kedvök szottyán, feltéve, ha van rá elegendő pénzök, no meg szívök. És itt eljutottunk a több feleség kérdéshöz is. Azon már tul vagyunk, hogy csak nagyon gazdag ember engedheti meg magának ezt a luxust. Ha telik a vagyonából, és ha különben is embere a többnejűségnek, ám szaporíthatja a feleségei számát egész négyig; többet nem enged meg neki a törvény. Ne higyjük azonban, a mint rendszeren hinni szokták minálunk, hogy ez asszonyok egy fedél alatt laknak, hogy együttesen mulattatják férjeiket és hogy csengő dalokkal, kecses tánczokkal, meg szédítő mosolylyal, ugy keresik a férj uram kedvét. Szó se igaz belőle. Ők se különbek a gyét. Sőt az elevebbjeinek az iránt is szeszélyesek, sőt az elevebbjeinek az iránt is van érzékük; hogy papucs hatalma alá kerítsék az urokat. Hiszen ha valahol, ugy keleten van a papucsnak a legnagyobb keletje. A kinek több feleségre vásik a foga, ám megteheti, de attól ugyan őrizkedik, hogy közös koszton tartsa őket. Ahány a feleség, annyi a háztartás és a szegény fejének, ha nem teljesíti férji kötelességét, ha ki nem jár rendszeren a sétatépén, toilett-pénz, fürdő-pénz és legalább is egy-két szolgál.

Hisz a házassági szerződés megkötésekor jogában áll a leendő asszonynak azt is kikötöni, hogy második feleséget nem tart mellette az ura. De azt a passzust nem bántják, mert attól tartanak, hogyha ráun a férje, egyszerűen utnak indítja és így ha nem is második feleséget, de másodsorra vesz első. Inkább egy vetélytársat is eltűr maga mellett. Sőt ha egy törvényes feleséggel be is éri, rabszolga nőtől, vagyis pénzen vásárolt asszonytól nem tilthatja el. Hisz e rableányok az asszonyt is szolgálják és ha sétára vonul ki az urnő, annál ragosabbnak, annál módosabbnak tartják, minél több szolgál van a kíséretében. Mily undorító dolog, fogják önök mondani. ez a lélekvásárlás. Mily neemes tett, mennyi humanizmus, mondom én, és mondják mindazok, kik ez ugynevezett rabszolgáknak életét ismerik.

Mindenekelőtt tudnunk kell, hogy török nők és szabad állam leányai sose juthatnak ma már asszony-vá-árra. Hanem igenis, azok az afrikai benszülöttek, nubia és abesszinia feketéi, a perzsa félnomádok, kaukázus rabló életet élő cserkeszei, a kik rávannak utalva, hogy nyomorultul tengődő életükön, ha csak lehet, lendítsenek egyet. Ezek az emberek, de, csakis ezek, igenis eladják a gyermekeiket

mint honokban, az osztrák csalán igazi melegágyában Bécsben sem különbeket . . .

Tehát ez volna a mi Budapestünk, tehát így néz ki a mi Budapestünk, a magyarság büszkén emlegetett, hánytorgatott szive? Alig van abban egy-két iz is magyar. Egy óriási nemzetközi szálloda az. És ha így haladunk, ma-holnap a nemzetközi vigécszég Mekkája! Mert ha volna benne egyetlen árva magyar porczika, akkor találna utat és módot, hogy a hivalkodó német muzsa szegényen huzódna vissza amaz aranyos színházi épületből, mely csupán annyira szolgálja a magyar kulturát, mint hajdan a Mylitta istennő templomában ahogyan áldoztaka szolid erkölcsöknek, mely istennő tudvalevőleg a kelet buja szerelmi istennője volt . . .

Vihar kellene ide, mely palotákból polgárházakból, hivatalos helyiségekből, u'czáról, színházakból mind kiséperné Budapestünkről azt az idegen szemetet a Dunába, mely ujjongva üdvözlí a Burg-színház ötöd-hatodrendű művészeit, művésznőit, mely aranyait készségesen dobálja ez osztrák artisták öblös feneketlen sípkáiba, markába akkor! Midőn az ország képviselői, nemesei közül többen derék magyar és zsidó honatyák azon töpregenek, hogy miként segítsenek a koldus ruthéneken, a Rákóczy hívséges, becsületes, pusztulásnak indult népén, kikkel szemben az állam, a tár-

sadalom oly szükmarku, milyen a kőszívű mostoha sem lehet a gyűlölt, az átkozott mostoha gyermekeivel szemben . . .

Budapest! Budapest! Soká leszel még te a mi Budapestünk!

A Rákóczy jobbágyai.

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, május 14.

A kárpátalji ruthén nép érdekeinek megvédésére és felsegélyezésére alakult bizottság szerdán délután tartotta nagygyűlését a képviselőház I. oszt. termében. A nagygyűlés tárgya az egyes szakminiszterek leiratára teendő előterjesztés volt.

Firczak Gyula elnök meleg szavakkal üdvözölte a bizottság megjelent tagjait s örömmel konstata, hogy a pénzügyminiszter kedvezményekkel szándékszik segíteni a szegény népen. A földmivelségi miniszter már meg is tette a kért intézkedéseket. A belügyminiszter több helyen csendőrséget fog szervezni. A kultuszminiszter az ipari szakoktatásra kíván tanfolyamokat létesíteni.

A kereskedelmi miniszter a szövészet, guba, pokrócz és más e szakmába vágó iparágak meghonosítását tűzte ki célul. Az igazságügyminiszter szövetkezeteket óhajt szervezni. A bizottság feladatát most már ez intézkedéseknek az egyes megyék speciális érdekei szerint való megállapítása képezi.

Nedeczey János a Bereg megyébe történő bevándorlás megállítását óhajtja, mely Galiczia felől a vereckei szoroson át történik. Örömmel veszi tudomásul, hogy az igazságügyminiszter rendelkezett az úzsora ellen s Firczak megjegyzése után a nagygyűlés elhatározta, hogy ott, ahol még az úzsora mindig fenforog, felhívja a törvényhatóság figyelmét ennek megállítására. K. Jónás Ödön utal azokra az inváziókra, amelyeknek Máramaros megye ki van téve. — Indítványozza, hogy a felterjesztésben az is kérelmeztesse, hogy Borsán, F. Visón és Kőrösmezőn szintén létesítsenek ilyen bejelentő hivatalok,

hogy az ellenőrzés és felügyelet által némileg korlátoztassék a Bukovinából beözönlők nagy száma.

Horváth jegyző bejelenti a vallás és közoktatásiügyi miniszter leiratát, amelyben tudatja, hogy a közösekben és járásokban a szövő, hámlió ipar. kosárfonásra a néptanítókat szándékszik kiképeztetni s e célból tanfolyamot szándékszik rendezni. Indítványozza, hogy a legalkalmasabb helyek megállapítására nézve az egyes járásek képviselői tegyék meg 30 nap alatt ajánlataikat.

Erre nézve egy szűkebb körű albizottság illetőleg végrehajtóbizottság kiküldését határozták el s e bizottságba beválasztották: Nedeczey Jánost, Nyegre Laszlot, Bartha Ödönt, Perényi Zsigmond bárót, Hegedűs Bélát és Kenedi Gezát.

Hegedűs jegyző jelenti továbbá, hogy a pénzügyminiszter utasította a szakközvegeket, hogy a Kárpát vidék érdekeit lakosságának azon adóhátralekai, melyek öt evnél régebb időről vannak összehalmozva, minden külön eljárás mellőzésével töröltessenek s új adók beállítását megengedte.

Végül Firczak elnök megköszöni a bizottság kitarátását és az ügy iránti lelkesedését s ezzel a nagygyűlés a késő esti órákban véget ért.

Ipari szakiskola Debreczenben.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, május 14.

Nagy fontosságú lépés történt tegnap délután Debreczen város iskoláztatása fejlesztésének ügyében. Nevezetesen régóta érzi társadalmunk szükségét egy magasabb fokú ipari szakiskolának, a mely hatalmas lendülettel volna képes adni egy városnak, mint környéke fejlődő iparának, amennyiben lehetővé lenne, hogy az egyes iparágak művészi tükélyre emelkedhessenek, a mi bizony nagyon elkélné, mert a finomabb munkák csakis a Basa hal-

fiakat és leányaikat egyaránt. A lányokat ugyszólván ránevelik erre. — És nem nemes tettet követ-e el az a jómódu, dugszadag ember, a ki e szegény teremteseket nyomorult környezetükből, ugyszólván kiszabadítja, és a nélkülözés helyett jólétet, kegyetlen és embertelen bánásmód helyett becézgetést, és kényelmet juttat osztályrészekül. Egyrészt a szülét boldogítja, a ki jócska pénzt kap érte cserében, másrészt meg a lányoknak teremt oly jövót, a milyet meg almában sem merészelt elgondolni.

Hisz mi történik a mi eladó lányainkkal? Azokra még rá is fizetnek, csak vigyek őket a szülei háztól. Pedig, nem akarom a mi ferjeiket sérteni, de sok esetben nem tudom, hogy hol az igazi rabszolgaság, azoknál a nőknél-e, a kikre ráfizetnek, vagy pedig azoknál, a kiket penzen vásárolnak. Hiszen e rabszolgaságnak meg van az a joguk, hogyha egy európai követségnel jelentkeznek és szabadokká akarnak válni, legott megszünik a rabszolgaságuk. És ime, hosszú évek óta, mióta ez a rendelet csak fennáll, alig történt meg, hogy szabadság után — kivételes állapotok csak a szultán háremében vannak némileg óhajtozott volna valaki. De annál gyakoribb az az eset, hogy a család valamely ifju tagja megszereti az odalisket és feleségül veszi. De mondjuk, hogy olyan hazba kerül a lány, a hol nem akar tudani rajta a gazdája. Maga számára vette, a felesége mellé és a saját gyönyörűségére. — Ilyenkor meg csak addig marad szolgálóknak, mig gyermeke nem születik. Az anya szónak ama varázsa, mely oly tiszteletben áll a keleti ember előtt, legott a törvényes feleség rangjára emeli a hazátlan rabszolgát és biztosítja neki mindazokat a jogokat, melyek a hitvest megilletik.

Magának a szultának a feleségei tudvalevőleg rabszolgák, penzen vásárolt némberek is lehetnek és az oszmán birodalom ragyogó trónusán rabszolgák ivadéka uralkodnak. Így volt ez kezdettől fogva és így van ez mai napság is.

Magának a szultának is csak 4 törvényes felesége lehet és azok a legendák, melyek titokzatos kedvenczeokról, tulvilági szépségű favoritról annyi mendemondákat regélnek, többnyire legből kapott ábránd képek. — Favoritja, vagyis első számba menő felesége pusztán a pádi sahnak van és ezt a kétség-telenül szép rangot is nem ingadozó szeszély, avagy pillanatnyi szenvedély osztogatja, hanem a házastársi szeretetnek a morálja. — Több igazság van a törökök házi életében, mint az európai fin de siècle romlott társadalmában és nagyobb az erkölcsössége a törvényes többnejűségnek, mint annak a hazug monogámianak, mely az európai családi tüzhelyét bemoeskolja.

De térjünk ismét vissza, a hol elhagytuk, a keleti nepek házassági szokásaihoz. Drága birtoka ama mohamedán lányka, a kit házastársnak választanak, nemcsak mert a törvény szentesíti a frigyet, hanem mert drága pénzébe is kerül. Noha a vőlegény elől fátjol fedi az arcát és a fátjol még az esküvő napján sem libben fel, mégis jó feleséget és boldogító hitvest jósol ki magának belőle.

Az esküvés és az ünnepek sorozata a család körében folyik le. A háromnapig tartó lakodalmazás alatt elkülönítve mulatnak a nők, és külön mulatnak a férfiak. Nem olyan zajosan, mint minálunk, de bensőséggel és kedélyes kegyelettel. Török Schlézingereket, a kik virtusködnak és a mellett nem hagyják magokat, sose láttam még.

Káprázatos az a fény és pompa, mely a menyasszonyi szobát egy ezer-egy-éjbeli látványossággá varázsolja. Trónust emelnek az eljegyzettnek, mely arannyal és selyemmel kivarrott kézimunkák oly vakító sokaságából van összehalmozva, hogy szintén elhomályosul a vőlegény szeme, a mikor a menyasszonya színe elé vezetik, Előbb azonban három napig megvárakoztatják.

Ez idő alatt asszony és leánytársait fogadja az, a kik ajándékokkal halmozzák el, és a kiknek mindegyike hozzájárul a menyasszonyi teremnek mentül bizarrabb és csillogobb feldisítéséhez.

Kelengyéje mind ki van állitva és miá-latt a szem szép látni valókban gyönyörködik, addig a szomszéd tereméből behangzik a feldobó ütemes pergése és az ujjesegek üveghangú csengése. Előbbibenke a tánczosok, és a mi egy női hajlékony test mozdulataiban elbájoló és elandalító csak van, azt e karosu dereku hölgyek a legnagyobb bravúrral és kecsességgel tudják kifejteti. Ugyanigy folyik a mulatság a férfiak körében is, és hasonló kedveskedéssel veszik körül a vőlegényt, a ki a legnagyobb komolysággal gubbaszt a helyén. Csak a harmadik nap estején vezetik a vőlegényt a menyasszony színe elé.

A leányzó arca sűrű fátjollal van befedve, és látható kedvetlenséggel fogadja leendő férjét, a ki a nő társaságától megrabolta. Szó nélkül lép be az ifju és ráterdel egy kiterített szőnyegre, hogy esteli imáját elvégezze. A legelső szó, a mit életében először intez a lányhoz, immár törvényes kisasszony-feleségéhez, csupa kedvesség, csupa gyöngédség és hízeglő hangon tudakolja felesége nevét. Hisz azt se tudja, kinek hívják.

A durczáskodó lány mintha rá se hall-

mán kívülről kerülnek reá a debreczeni ipar által előállított műtárgyakra.

Ez a körülmény már több mint egy évvel ezelőtt arra indította az iparoskör vezetését, hogy megkereste a városi hatóságot egy ipari középiskola létesítésére czélzó mozgalom megindítása végett.

A városi tanács ez ügyet egy e czélból alakított bizottságnak adta ki, melynek tagjai lettek S i m o n f f y Imre kir. tan. polgármester elnöke alatt K ö r n e r Adolf tanácsnok, S t a h l Géza főmérnök, Á b r a h á m László t. főügyész, E ö t v ö s Károly Lajos kir. tanfelügyelő, S z a b ó Kálmán a ker. és iparkamara elnöke, dr. K i r á l y Ferenc a kamara titkára, S e r l i Ede, az iparoskör elnöke, D ó c z y Gedeon, az iparos tanoncziskola igazgatója, S z á n t ó (Stern) Győző, továbbá a folyó év elején tagjává lett B é s z l e r Károly tanácsnok az iparügyi osztály új főnöke és V a r g a Károly mint jegyző.

Ez a bizottság megkezdvén működését, S e r l i Ede elnöke alatt E ö t v ö s K. Lajos, D ó c z y Gedeon és S z á n t ó Győző tagokból állott küldöttséget bízott meg az előmunkálatok végzésével, amely küldöttség az utóbbi napokban elkészülvén, munkálatát egy a kereskedelmi miniszterhez felterjesztendő felirat alakjában foglalta össze, a melyet aztán a bizottság elnökének, S i m o n f f y Imre polgármesternek át is nyújtott, aki tegnap délután 3 órára össze is hívta a bizottságot, hogy a memorandomot tárgyalás alá vegye.

Ő maga azonban akadályozva lévén a megjelenésben a tegnapi ülés elnöki tisztét K ö r n e r Adolf tanácsnok töltötte be. A polgármesteren kívül csakis K i r á l y Ferencz orsz. képviselő hiányzott az ülésről, a többiek mind megjelentek.

gatna a szóra, még csak feleletre sem érdekesíti, csak akkor susogja el nagy nehezen a nevét, ha ajándékokkal lepi meg érte az ifju férj. — Nálunk a bemutatkozás igaz sokkal olesőbban történik.

Ezután már nevéen szólítja a hölgyét, és második szerény kérése az, hogy ha már az arca el van fátolozva és ha két szemé ragyogását nem is láthatja, mutassa meg legalább az uja hegyeit. Ismét csak ajándék segít a dolgon, mely iránt sajátos módon épp oly érzékesek van, mint nyugot hölgyeinek. — A rózsás ujjak már az ifju kezében pihennek, a ki nem is engedi el addig, míg az alkalmatlan fátol le nem lebben az arczról. De ezen már csak a legértékesebb ajándék segíthet.

És abban a pillanatban, mikor az irulópiruló arca a maga teljességében tündökölni kezd, a mikor a hosszú pillák arnyékolta szempár szemérmesen tekint elő, vége a fátol varázsának, és vége annak az idegenkedő gyűlöletnek is, melyet kelet leánya az idegen férfival szemben őrzött.

Alig képzelhetni el jobb férjet a török-nél. A család az ő legelső gondja, és felesége kényelmét mindig előbbre helyezi a magáénak. Istene nemes és érzékeny szívvel áldotta meg, feleségével szemben gyöngéd és kiméletes és rendezes egy bánik vele, mint legkedvesebb csecsebecsével. Hogy ritkábban érintkezik vele, azon a török nőnek az a műveltségi foka, mely a férjénél mindig alantabb áll, sosem ütözködik meg.

A ferjet mintegy magasabb lénynek tartja, elannyira hogy feláll a férje előtt ha megjelenik nála és tiszteltteljesen kezét is csókol neki. Tudom, tisztelt nő hallgatóim megmosolyogják a török nők e naivságát, de

V a r g a Károly jegyző ismertetvén röviden a kérdés történetét, előterjesztette a küldöttség javaslatát képező felirat tervezetét.

A bizottságban élénk eszmecsere indult meg a széles alapokon nyugvó s nagy tanulmányra valló elaboratum felett s minden tag kifejtette a maga rózsetét is a kérdésben, melynek alapján aztán kimondták, hogy néhány a felszóalások során kidomborodott momentummal kibővítik a felirati javaslatot s azt azzal terjesztik vissza a tanácsshoz, hogy a város a polgármester vezetése alatt küldött ség útján juttassa fel a kereskedelmi miniszter kezébe.

Egyszermind elhatározta a bizottság, hogy hétfőn déluán újra összejön, hogy a jegyző által kibővített javaslatot hitelesítve, amikor aztán módunkban lesz a nagyérdemű munkálatot t. olvasóinkkal egész terjedelmében megismertetni.

TARKA-ÉLET

«Bibliás emberek.»

Szegeden, a tiszamenti szépséges magyar városban egy könyv jelent meg az E n g e l Lajos könyv és lapkiadó kiadásában ezen az érdekes czimen: — »B i b l i á s e m b e r e k . . . »

A »Bibliás emberek« című könyv szerzője egy debreczeni fiatal ember, U j l a k i Antal, ki hosszu évek fáradoalmas munkálkodásai után emelkedett az irodalom hágszóján arra a fokra, a melyen ma már büszkén s önértéssel állhat.

A betű szekrény mellől, a nyomda szoba ólom mérges levegőjében patant ki irói tehetségének igénytelen, de mégis megnyerő virága . . .

Azóta az első kötete óta sokat fáradtott, de sokat is fejlődött U j l a k i Toni, kinek viszontagságos élettörténete is, mint egy re-

gény, a legtöbb fejezetében szomorú regény úgy hangzik . . .

De hite, türelme nem hagyta el soha a megpróbáltatás nehez órái között sem, ki a mellett, hogy az ujságírás emésztő, lázas munkájával egészségét s idejét ölte, az önképzésre, a maradandóbb munkálkodásra is mindig talált időt.

Már idáig több kötetei jelentek meg, de valamennyi között a legérdekesebb s mondhatni a legértékesebb ez a legújabb műve, mely a »B i b l i á s e m b e r e k « neve alatt a rajongó nazarenus szektával foglalkozik.

Érdemes elolvasni ezt a könyvet. Itt már nem a kezdő szárnypróbálgatásai után építgetjük a reménység zöld üvegén keresztül nevez a jövőt, hanem ösvényt látunk, mit a kifejtett, aczélezott erejű tehet-ég, a különfele irányok tévelyítőleg burjános mezején, önérejből t ö r ö t t követendő utként maga előt.

Ennek a rajongó szektának, a nazarenizmusnak, — mely miként az aranyka, amint nyálkás száraival befutja a buja luczerna földet, akként terjed a nazarenizmus is a legmagyarabb vidékeken — még nem akadt ilyen szakavatott tollu ismertetője, mint épen ez a szürkének vélt tollu, igénytelen szegedi ujságíró, U j l a k i Antal.

Mennyi fáradság, mennyi tanulmányozás, mily megfigyelő erő nyilvánul ekönyv minden egyes történetecskéjében, mely az együgyűség boldog hitében éldelgő nazarenusokat sokat forgatott biblia könyveikkel együtt élethíven állítja élénk, az élet minden nehéz körülményei között.

Magunk előtt látunk töredelmes ujonczokat s szöteket, kik a próféták könyvéből magyarázzák az okulás ígét, fehér haju öregek, fehér szőrü lompos bundáikban . . . Enekek is oly bus, megkapó, mint csak a falusi ciztóra zengése, nincsen biz abban semmi finomság, nincsen biz abban semmi művésziesség, mégis lassan lassan zsongani kezd a fejünkben, mely reánehazedik a karunkra s amint így málázva hallgatjuk a nótát, még köny is gyül a szembe s szívünk kérge is megolvad s érezni kezd, mint a legelsőbb hallott jámbor gyermek mesén . . .

És ha egyebekben nem is, az önszépítésben, főleg pedig a festés pirosítás művészetében, sokat tanulhatnának még kelet asszonyaitól. Noha távol tőlem a gondolat, mintha tanacsokkal merészkednék előállni. Szorultak is arra a mi hölgyeink. De azért érdekes lesz megtudni, hogy milyen eszközökkel igyekeznek a török nők a férfiak tetszését megnyerni.

Legnagyobb figyelem és gond tárgya az arcz. Hogy tökéletesebbé tegyék a már ugyis tökéletest, hat féle festéket vesznek a toalett szekrényekből elő. Ajkukat, melyet a költők cseresznyével hasonlítanak össze, biborra festik; szemök alját, hogy tekintetüknek epedősebb kifejezést adjanak, kekes festékekkel hintik be; a szemöldököt pedig, mely annál szebb minél ivszerűbb az alakja, oly ragyogó feketére szinezik, hogy a keleti költők dala a legféltelenebb extásissal éneklie mag. Az arcz alapszínén a bőr hófehérségén ritkán kell valamit változtatni. Olyan az, hogy a költő még a hulló havat se találja rá méltónak, hogy összehasonlitsa vele. A hó elolvad és nem marad belőle semmi. De annál szebb az arcz, ha rózsaszínű r. jta és mindkét arczán oly bűvös formát kap a piros szín, mintha hajnal pirkadna vagy bimbó fakadna.

Hatodik színnek két kis világos kék lencse tűnik fel az arcz alsó részén, közel a nyak hajlásához, mely a törököknél a szépség legpompázóbb jele. Nálunk ez a lencse nem részesül a kellő méltánylásban.

Elmaradhatatlan és ezt már kis leány korukban kezdik a körömknek világos rózsaszínnel az ugynevezett hennával való befestésre.

Rózsások a körmeik kivétel nélkül és

Vagy a nazarénus katona, ki az ige szavait vakon követve, megtagadja a fegyverviselést s éveket tölt a börtönben, a szomorú rabságban, — mint a fecske madár, melynek fészket kishókakkal együtt leverik, úgy érezvén pedig szívében az árván hagyott család után? . . . Es fehér arcú szüzei a gyülekezetenek, kik énekelik lágy, leányos hangjukon az új S i o n h á r l a j á n a k énekét, kiknek szeme, mint a galamboknak szemei, kiknek orcája, mint a lilium s ajkuk, mint a lépes méz, mely vágyon illatos mezei virágokból gyűjlve . . .

A téritők, a világiak, a kórházi beteg nazarénus, a házasság, a bibliavetés meg-határozó jeleneti, a nazarénusok minden szokásaival, tévelygéseivel és erényeivel együtt meg-vagynak rajzolva az U j l a k i eme könyvben, mely hasonlatos a minden hajszálát híven visszamutató tükrökéhez, h l nem lesz itagadva egy ráncz, nem egy szeplő sem, az orca hívságos, mosolygó rózsái mellett . . .

Ep azért is oly tanulságos, becses az U j l a k i ezen legújabb könyve, mely stilusában egyszerű, világos s tömör. Ugy, hogy keresetlen, zamatos kifejezéseivel e g y ü t t még a l e g j o b b a n e m l é k e z t e t a T ö m ö r k é n y bámulatos írásaira, mely kiváló szegedi író úgy látszik U j l a n a k is kedvvel olvasott s tanulmányozott mestere . . . Mi csak üdvözölni tudjuk U j l a k i t ezen emberséges munkájáért, melyet is melegen merünk ajánlani bárkinek a figyelmébe, ki csak némi érdekléssel is viseltetik a b i b l i a s e m b e r e k sorsa iránt, kiknek prófétái szürben és bundában járnak s kik kiüldözik hívői körükből a hazugokat és tolvajt. És énekelnek mélabus énekeket P i á r ó l az Urnak, a Jóságosnak, Jézusról, ki a keresztnek fáján a bűnöknek megváltásáért megfeszített virágos szép tavaszi napon, mikor fakadtak a jácintok s illatozott a jácintus virág a virágoknak völgyében . . .

Paulus.

ha felilleszti vele a hófehér fát, elöttünk titokzatos arcára, melyből csak a nagy sötét szemek maradnak szabadon; ha magára ölti kissé bő és a formákat nagyon is eltakartó köpenyét, elöttünk áll a bajosságában oly boldog és tapasztalatlanságában oly gyermekdednek maradt török nő.

Ne kívánjunk mi tőle több tudást és főleg ne sajnálkozzunk az ő sorsán, mely oly annyira hasonlít az üvegházi, de szőlőtől, esőtől óvott és p o m p á s a n nyiló virág-szához.

Hivatását teljesíti ő is, mint más világ-részek és más éghajlatok asszonyai; épp oly híven és melegséggel tud szeretni, mint amazok és szerelmével épp úgy boldogítani és a dalnokokat dalra hevíteni.

De befejezem immár a mondani valómat. Nem mintha kimeritettem volna a tárgyat, hisz az kimerithetetlen, hanem mert attól tartok, hogy hallgatóim türelme az, mely már kimerülöben van. Egy török költőnek a dala jut eszembe, aki langoló szerelemre gyuladt volt egy dadogva beszélő hölgy iránt.

E szervi hibáját emigy énekelte meg egy hozzá intézett költeményében:

»Hisz hebegésed, óh tudér onnan van, mert nem akarja a szó szép ajakadat elhagyni, megakad rajta és ott török meg elalélva.«

Felolvasásom befejeztével én is csak azzal mentegedőzöm, amivel a török költő, hogy bátoritan és hebegő szavaim azért voltak oly színtelenek, mert megakadtak a tárgy érdekeltésén, a török családi élet költészetének a varázsán, megakadt rajta és ott törött meg elalélva.

Szédelgés házassági ajánlatokkal.

— A leány szívek és a zsiros erszények tolvaja. —

— Saját tudósítónktól —

Debreczen, május 14.

Eredeti regény játszódott le a napokban a csapókerben, a melynek egyik szereplője egy Debreczenbe vetődött országos gazember, a másik pedig a rászedett és rutul kiját szott, egy jámbor csapókeri gazdálkodó, aki felült a csaló mézes mázos szavainak és igéreteinek.

Ugyanis a IV-dik kerületi mezőrendőrkapitányság egy csapókeri lakos feljelentése folytán rájött, hogy egy házassági ajánlatokkal szédelgő fiatal ember járt a napokban Debreczenben, ki itt is, mint már a Tiszántul több városában rutul megcsalt istzességes, de hiszékeny polgárembereket azzal, hogy leányoknak házasságot ígért s ezáltal pénzt esalt ki, azonkívül hirtelen eltűnt mindenik helyről, magával vivén ékszereket, aranyeműeket s más ily értékes tárgyakat, a mihez hozzáfért, mint a család bizalmasa, jövendőbeli férje a »szeretett« leánynak.

Az esetről tudósítók a következőket írja:

A mai napon terjedelmes feljelentést nyújtott be egyik csapókeri jómódu paraszt-ember a IV-ik ker. mezőrendőrkapitánysághoz, kérve egy állítólag M i s k o c z a János nevű fiatal embernek köröztesését, ki ámitó szavakkal házához behizelegte magát s aztán érzékenyen megkárosította, meglopota őt s azzal megszökött.

Feljelentésében az esetet a következőkép adja elő: Egy héttel ezelőt egy 20—21 évesnek látszó fiatal ember állított be lakására s előadta, hogy ő M i s k o c z a János békés gyulai mézárós s dusan termő földbirtoka van Békésben. Idejvetelének szándékát szép szavakban, fufangoosan adta elő, elmondváu, hogy az előző héten nagy falka marhát hajtatott a debreczeni vásárból haza s akkor megpillantotta az ő gyönyörűség, szép szemű 17 éves leányát, a kinek rögtön követte lépt it s meglátta, hogy ebbe a házba tért be. Azóta nem tudta elfelejteni a leányt s úgy tervezte a dolgot, hogy nagybátyjával megkéri a leány kezét, mivel azonban nagybátyja, kinek mintegy 75 ezer frnyi vagyona ő rá néz, nagy beteg lett, ő maga jött el a leány kezét megkérni.

Ezután körmönfont szavakkal folyton az, ő gazdagságáról beszélt, zsebére mutatott melyből a tárcza kiállt, hogy az is tele van pénzzel, de nem mutatta meg. Ezután a gazda, ki eleinte nem hitt a csaló szavainak, kereszt kérdéseket tett hozzá, de a mint írja, minden kérdésre a legkisebb zavar nélkül, gyorsan megfelelt. Hivatkozott arra, hogy súlyos beteg nagybátyjával is tudatta szándékát, ki bele nyugodott abba, sőt örült, hogy a házasság útjára lép s azt mondta, hogy jobb is, ha valami szegény lányt vesz el, van nekünk úgy is elég vagyonuuk. Én már úgy is néhány napig élek, csak nősülj meg.

A házigazda ezután már hitt minden szavát a csalónak, jól megvendégelte, sőt éjszakára is ott tartotta.

M i s k o c z a János ugy látszik, jól találta magát helyzetében, mert még másnap sem gondolt az elmenésre. Az asszonynak feltűnt ez s úgy találta illőnek, hogyha már elveszi feleségül leányát, menjen haza, hozza rendbe dolgait s akkor jöjjön vissza és tartsák meg a lakodalmat.

Miskocza János hajlott a szóra, mert már ekkor magához vett egy csüst órát és lánczot toltak, egy értékes tajték pipát, a leány arany piros köves gyűrűjét lehuzta az ujjáról, hogy két nap múlva már ugys vastag, arany karika jeggyűrűt hoz magával, sőt papírt és ollót is kért s mértéket vett a leány ujjairól.

Ezeket felül még azzal az ürügygyel hogy apró pénze elfogyott és csak nagy bankói

vannak, utiköltséget is kért az asszonytól, ki szívesen adott neki pénzt.

Csak néhány órával távozása után vették észre, hogy mily alávaló módon játszotta ki és lopta meg a vőlegény ur őket.

A becsapott ember a legközelebbi vonat-tal utána ment a szédelgőnek Békés-Gyulára. Ott tudakozódott Miskocza János után, hogy elfogassa. De bizony az egész város egyetlenegy Miskocza nevű ember lakik, azis vagy 80 éves és György a neve s nincsen semminemű rokona. Ennek a jómódu iparosnak a nevét bitorolta tehát a gazember.

Utána járt a dolognak s az ottani rendőrtisztviselőnek is előadta a baját, a ki a személyleírásból s a használt álnévekből mindjárt ráismert a szédelgőre, ki nem más, mint Dihel János nevű székudvari születésű oláh fu a kit a békés-gyulai rendőrség is országosan kö-röztet, mert ott is, de Csabán, Gyulán, Szalontán-és az egész környéken számtalan családot becsa-pott, házassági ajánlatokkal befurakodván hozzá-juk s kifosztván mindenükből, a mijük volt.

Ezt a D i h e l Jánost, ki nem is gazdag, hanem egy közönséges csavargó, aki hosszabb időn át hetes volt a csabai vasuti fogadónál és a Veres-Kakasban próbálta most a mi csapókeri emberünk a csabai rendőrség segítségével kézrekeríteni, ez azonban nem sikerült, mert a csalónak nyoma veszett.

Minden eredmény nélkül tért tehát vissza Debreczenbe s itt a mezőrendőrkapitányságnál tett jelentést az esetről, ahonnan megindították a vizsgálatot a szédelgő kiayomozására.

A tizenhatok tanácsa.

Debreczen, május 14.

Ki ne emlékeznék arra a másik gyülekezetre, melynek elnevezése a fentihez hasonlít? A velencei doge-palota sötét terméi, a sohajok hidja és az orfanó-csatorna még ma századok múlva is regéli azokat a rejtelmeket, a melyekről annak idején csak gondolkozni lehetett, de ajkára halálveszély nélkül senki sem vehette.

Velence köztársaság lett volna, de mit ért, ha tíz ember kezében volt az egész hatalmas állam minden polgára életének és vagyonának sorsa, senki ellene fel nem szólalhatott, jogait meg nem védhette, az ügyek, melynek elintézésétől az állam és egyesek java oly nagymértékben függött, nyilvánosan nem foglalkozhatott?

Velence fénykorával eltűnt a tizek tanácsának uralma is, — ki hitte volna, hogy valaha Magyarországon fog feltámadni?

Ki hitte volna, hogy D e b r e c z e n sz. kir. város tanácsulése fogja valaha maga körül azt a rejtelmet á r a s z t a n i, amely egykor a velencei tizek tanácsát környékezte?!

S mégis így van. Ma összegyűlt a tizenhatok tanácsa, ennyien voltak összesen a legkisebbtől a legnagyobbig s nagy titokban, talán le is függönyözött ablakok, de mindenesetre zárt ajtók mögött készitette a meglepetéseket, amelyek majd mához két hétre az egybegyűlendő közgyűlési tagokra várni fognak.

De ne beszéljünk rébuszokban. Az történt ma, hogy nyilvánosan hirdették jó előre, miszerint ma délelött teljes tanácsülés lesz a közgyűlési tárgyak megvitatása és határozati javaslatokkal leendő ellátása céljából. A szervezeti szabályzat 39 §-a kimondja, hogy »a tanácsulések rendszerint nyilvánosak« s mégis mikor ma reggel megnyitotta a főispán az ülést, rögtön z á r t ü l é s t kérték.

Mondhatja a tek. tanács, hogy erre joguk van, — ezt elismerjük mi is, de nem ismerjük el azt, hogy az egész tanácsulés elejétől végig z á r t legyen, különösen mikor a közgyűlés elé kerülő tárgyak vannak napirenden.

Ha vannak olyan természetű ügyek, amelyek bizalmas megbeszélést igényelnek, végezzék azt el a nyilvánosan tárgyalható ügyek elintézése után s ne küldjék ki a közönséget és a hírlapok tudósítóit mindjárt az ülés elején.

Mert azt csak nem képzeli a tek. tanács, hogy egy hírlaptudósító ott fog szorongani a folyosón és minden ajtónyíláskor megkérdezi, vajjon szabad-e már bemenni?

Hiszen tudjuk mi nagyon jól, hogy a t. városi urak nem nézik valami jó szemmel, hogy a Debr. eczen minden lépésüket ellenőrizs nem hagyja figyelmen kívül tetteiket és szándékaikat, azonban csalódnak, ha azt hiszik hogy elzárkózásukkal célzt érnek. Avagy talán azt mondják, hogy ugy az ellenszenv, mint az elzárkózás képzelődés csupán?

Tényekkel szolgálunk. A tanács behozta a központi hírszolgálatot s mikor az ellenfelzudult a helyi sajtó, elkezdtek mosakodni s azt mondták, hogy éppen az ellenkező a célz s a polgármesteri titkárnak meg van rendelve, hogy a közérdekű híreket a hírlapok tudósítóival indassa. S mi az eredmény? Az, hogy nap nap mellett mellözésben részesül a Debr. eczen a központi hírszolgálat révén. Mikor ezt aztán a tanácsulésekről szerzett eredeti tudósításokkal igyekeztünk közönségünknek tájékoztatni ekkor aztán mind sűrűbbek lettek a zart tanácsulések, míg végre elérkez tünk a mai naphoz, mikor a tizenhatok tanácsa zart ajtók megett készíti elő a közgyűlési tárgyakat.

Csak tovább ezen az uton jó urak! mi nem félünk, jde hogy mi lesz a titkolás vége, azt lássák majd meg az urak maguk.

Táviratok.

A keleti háború.

Budapest, május 14. (A Debr. ered. táv.) Athénből ismét vérmes táviratok érkeztek melyek szerint a görögök megtámadták Prevosát s az előőrsek a törököket visszaverték, hogy a görög jelentések ismét győzelmekről beszélnek, amelyek alapján a voljai kikötőre nevezte Görögország kimondta volna a blokádot.

Török jelentések ellenben azt mondják, hogy a törökök Domokosz környékéről és Farzaloszról visszavonultak, hogy újra egyesülve végső csapással kiverjék Domokoszból a görög trónörököszt, aki ott elsáncolta magát. Mint hírlak, Ausztria-Magyarország, Szerbia és Franciaország katenai atasséi gratuláltak Ed h e m hasáknak a hadjárat eredményéhez.

Stroszmayer és Szerbia.

Budapest, május 14. A Debr. ered. táv. Stroszmayer József djakovári és szerbiai r. kath. püspök a vatikán és Szerbia közt folyó konkordátumi tárgyalások miatt lemondott szerbiai püspöki állásáról.

Ujdonságok.

* **Uj debreczeni táblabíró.** Mint a hivatalos lap írja, a király dr. Szűcs Miklós nagykanizsai törvényszéki bírót a debreczeni ítélő táblához bíróvá nevezte ki.

* **Személyi hírek.** Kiss Áron ev. ref. püspök néhány napi tartózkodásra Szatmárra pazott, Simonffy Imre kir. tan. polgármester és Király Gyula tanácsnok a ma reggeli gyócsvonattal Pozsonyba utaztak, hogy a koronázási emlékszóbor leleplezési ünepélyen Debreczen sz. kir. várost képviseljék. A polgármestert az egész városi tanács kikísérte az állomáshoz.

* **Elhalasztott presbitergyűlés.** A vasárnapra hirdett presbiteri gyűlést — mint értesülünk — a püspök elutazása folytán elhalasztották.

* **Jegyzői vizsgák a vármegyénél.** A megyéből ketten jelentkeztek újabbán jegyzői vizsgálatra és pedig Kányuk József b. dorogi Kovács Ferencz szoboszló segédjegyzők. Ma délután volt az írásbeti, holnap délelőtt pedig lesznek a szóbeli vizsgák. A vizsgáló bizottság elnöke Weszprémy Zoltán főjegyző, tagja dr. Losonczy Almos főorvos, dr. Czeglédy Mihály

t. főügyész, Péntzes Sándor árvaszéki elnök, Szabó István pénzügyi titkár, Eötvös K. Lajos kir. tanfelügyelő Dumbrava László annyakönyvi kerületi felügyelő és Orsz Sándor I-ső aljegyző és Sinay János hadházi jegyző.

* **Polgármester helyettese** Simonffy Imre kir. tan. polgármester elutazása folytán Komlóssy Arthur főjegyző végzi a polgármesteri teendőket.

* **Egyházkerületi egyházi értekezlet.** A tiszántúli ev. ref. egyházkerületi egyházi értekezlet választmányi ülése Debreczen szab. kir. városban 1897. Május hó 20 ikán délután 5 órakor a collégium dísz termében tartatik. Főbb tárgyai: A nagyváradi értekezlet végzéseinek foganatosításáról jelentés, a szakosztályok megalakítása, a szatmári közgyűlés idejének és tanácskozási rendjének megállapítása, indítványok. Ez ülésre a választmány tagjait tisztelettel meghívja az elnökség.

* **Adomány az egyetemre.** A Debreczenben felállított protestáns egyetem czéljaira ma a h. hadházi tanítótestület 100 forintot küldött az ev. ref. püspöki hivatalhoz.

* **Megszűnt sajtóper.** Mint lapunk tegnapi számában megírtuk Schiller Ferencz m. kir. vámhivatali főtitst sajtóperit indított Szathmáry Zoltán hírlapíró társunk a D. H. s szerkesztője ellen amelynek többszöri elhalasztás utján holnapra volt kitűzve a végtárgyalása. Ez a tárgyalás azonban elmarad, mert a per tárgyat képező sérelem a panaszlott Szathmáry Zoltán által tett békés nyilatkozatal elintézészt nyert s a felek közös kérelmet adtak be a kir. törvényszékhez, mely a kérelemnek helyt adott s a megindított és holnap délelőttre végtárgyalásra kitézött sajtóperit beszüntette, minek folytán a holnap délelőttre berendelt második negyedévi esküdtéknek nem szüksege a törvényszéken megjelenniök.

* **Lemondott szolgabíró.** A b.-újvárosi járás egyik szolgabírója dr. Főránd András bejelentette Rásó Gyula kir. tan. alispánnak állásáról való lemondását. A lemondott szolgabíró végleg juliusban hagyja oda hivatalát s a megüresedett állást a megye őszi közgyűlésén töltik be. Már a jelöltek is emlegetik, még pedig Miskolczy Lajos joggyakornokot és Ludán Ernőt, Ludán nádudvari földbirtokos fiát.

* **Főiskolai tanárok fizetésrendezése.** Lapunk tegnapi számában megírtuk, hogy a főiskola gazdasági tanácsa nem javasolta a tanári fizetések rendezésének keresztülvitelét. Mint utólag értesültünk a határozatot kissé enyhébben mondták ki, amennyiben azon az alapon, hogy a jövő évi költségvetés, melyen az egész javaslat felépült, még bizonytalan, azt határozta a gazdasági tanács, hogy egy küldöttség adjon a pénzügyi kérdések felett véleményét: a tanárkar pedig tegyen előterjesztést arról, hogy mily változást szűlne ez az új berendezés a nyugdíjalapra nézve; ennek alapján fog a gazdasági tanács előterjesztést tenni az őszi egyházkerületi közgyűlésen úgy, hogy a jövő főiskolai évre a javaslat életbe léptetést ötlegetyen. A gazdasági tanács, miután ezt az indítványt egy szótöbbséggel elfogadta, az alapokat átvizsgáló küldöttség tagjaul felkérte Lengyel Imrét, dr. Kóla Jánost, Nagy Ferenczet, Sás Bélát, Kiss Albertet, Szinay Gyulát és Szikszai Szabó Lászlót.

* **A főiskolai gyorsíró-egyletből.** Madarassy Gyula 1 éves joghallgató; a főiskolai gyorsíró egylet főjegyzője, Budapest Dr. Erdődi Béla, Dr. Mayvald József és Dr. Göpcsa László tagokból álló bizottság előtt a gyorsírás tanári vizsgát sikeresen letette. — Ugyancsak ez alkalommal az országos magyar correct vitairási pályázatán a debreczeni főiskolai gyorsíró egylet tagjai közül Simonffy Imre 7 o. gyorsírás műveket; Herdlika Ernő 7 o. Varga Lajos 6. o. és Zöld József 8 o. tanulók pedig dicséretet nyertek.

* **Érdekes nyári estélyek** A vidéki hírlapírók szövetségének helyi bizottsága —

ahogy említettük — nyári estélyek rendezését vette terbe, amelyeknek tiszta jövedelmét a hírlapírói szövetség nyugdíjalapja javára fordítják. A fényesnek ígérkező estélyeket a jövő hónapban szándékoznak megtartani, amikor is azokon a szintársulat szünetét élvező összes elsőrendű erői is közre fognak működni. A rendezőbizottság megalakítása a jövő héten tartandó bizottsági ülésen történik meg. Valószínű, hogy a rendezőség annak idején lépést tesz, hogy a nyári estélyeken való közreműködésre több jeles fővárosi művészt és művésznőt megnyerjen.

* **Öngyilkos aggastyán.** Nagy, Bálint 73 éves ember tegnap hajnalban H. Böszörményben az agya felett a falba vert szegre felakasztotta magát s mire levágtak már halva volt. Azt hiszik hogy tetét cszujaja miatt követte el.

* **Királyi kiténtetés egy debreczeni gyárosnak.** Tarcsay Lajos, volt budapesti kártyagyár-igazgató a jelen év elején v. rosunkba költözött abból a czélből, hogy itt állítson fel kártyagyárat, amely «Tarcsay Lajos Első kártyagyára Debreczen» czég alatt a kir. törvényszéknél mag a legközelebb bejegyeztetik és örömmel jelenthetjük, hogy berendezése folyamatban van. Tarcsay budapesti működésével előkelő nevet szerzett magának, úgy hogy már a mult évben is, mint állandó ker. statisztikai értékmegállapító kiténtetést is kapott. E kiváló gyáros a multévben az ezredéves kiállítás budapesti kerületi bizottságának volt tagja s — mint értesülünk — Ö felsége e minőségében «a kiállítás körül szerzett kiváló érdemei méltánylásaul legfelsőbb elismerését» fejezte ki Tarcsaynak, melyet b. Dániel Ernő keresk. miniszter leiratban juttatott Tarcsay Lajos tudomására. A leiratot a miniszter Budapest székes főváros főpolgármestere utján küldte el, a ki a főváros részéről szintén kifejezte köszönetét a derék gyáros iránt, ma érkezett hivatalos leveleiben.

* **Kossuth Lajos csókja.** Békésvármegye közigazgatási bizottsági ülésen, mint békéscsabai levelezőnk írja, érdekes történelmi epizódot elevenítettek fel abból az alkalomból hogy Lengyel Győző köröstarcsai lakos kis házacsckáját adótarozás miatt el kellett volna kötyavetyélni. 1849-ben ugyanis mikor a honvédség egy zászlóaljja Szolnokon a Tisza hida alatt táborozott, Kossuth Lajos szemlét tartott a honvédzászlóalj felett s ezzel a kérdéssel fordult a parancsnokhoz.

— Ki a parancsnok ur legvitézebb katonája?

A parancsnok egy napsütötte zömök közkatonára mutatott a sor alján.

Kossuth egyenesen Lengyel Győzőhöz a legvitézebb katonához közeledett s homlokonszókolta.

A köröstarcsaiak legendás beszéde szerint Lengyel homlokának azt a részét s ohassemostamag,

Ugyan ő volt az, aki, hogy Kossuth Lajos temetésén jelen legyen, 72 mértfüdöt gyalogolt a fővárosba. Kis házacsckája van Köröstarcsán, amelyet nagy házadóval sujtottak, úgy hogy a keresetképtelen ember nem tudott fizetni. A pénzügyigazgató kérdést intézett, hogy az árverést elrendeljük e, de a bizottság kegyeleltből az egykori derék honvéd iránt, a hajléktalanságtól megmentette Lengyelt és adóját törülte.

* **Katonazenekar az Angol Királynőben.** Holnap, szombaton este s a nyáron át minden szombaton a helybeli 39-ik gyalogezred zeneara válogatott műsorral az Angol királynő udvarkertjében zeneestélyt tart.

* **Nagyvárad új polgármestere.** Nagy napra viradt tegnap Nagyvárad város közönsége. Hosszu idő, sokáig tartó pártoskodás után végre eldőlt, hogy ki legyen Nagyvárad polgármestere. Két jelölt állott szemközt egymással: dr. Bullovsszy József és Rác Mihály városi főjegyző. Mindkét jelöltnek nagy pártja lett s amint előre látható volt a győző fél nem nyerhetett a

másik felett nagy szavazattöbbséget. A tegnapi közgyűlésen mindjárt a polgármesteri jelentés után megejtették a szavazást s az eredmény az lett, hogy dr. B u l y o v s z k y József ügyészt három szótöbbséggel Nagyvárad polgármesterévé választották.

x Egy új gyógykezelési módszer.

Általános feltűnést kelt a tudományos és társadalmi körökben Dr. Kovács Izsó orvosnak egy már évek óta gyakorlott és kipróbált új speciális gyógykezelési módszere, melylyel asthma, szív- és vesebajokat, hólyag és bőrbetegségeket kezel. Fentnevezett orvos ezen betegségeket új elvi szempontból kiindulva a vér tisztítása által gyógyfűvel gyógyítja és rövid idő alatt nemcsak Budapesten, hanem az ország majdnem minden részében, sőt annak határain túl is valóban feltűnő s bámulatos eredményei által tűnt ki. Dr. K o v á c s I z s ó május hó óta B u d a p e s t e n A n d r á s s y-ut 47. sz. a l a t t l a k i k.

Uteza elnevezés-hátszámolás.

Irta: Gondy Károly.

I

Isten és a miniszter kegyelméből elég rendben huzcolkodhattunk.

Özv. Rosenbergné butorszallító bárkája újra megtette negyedévi körútját... nem kétkedtünk mozgásában... „epure si muove“... a kirepített galamb zöld ággal tért vissza, nyugodtan szálltunk új otthonunkba.

A hordárok sem voltak restek; mint az új generáció veresapokai targonczával fel-fegyverkezve elenálhatlanul rohamra indultak bátran haladtak. Csak a pictorok az örökké késedelmezők. Szerencse, hogy Serson tapeta gyáros állandó raktárt állított városunkban, így csak könnyebben átesünk lakásunk díszítési mizériáin; rövid idő alatt a falon figuráink a remek kivitelű tapeták, szép harmóniába egyeztetett dombor díszleteivel együtt.

Uj lakásunkban így con amore álmodhatunk a város utca hőseiről tudósairól, papjairól, jötevőiről s. a. t. nevezetességeiről utcaink szebb neveiről, de még szerencsésebb hátszámolásával, melyek alig haladják túl a 90-et és így jól beválnak a fenyegetett rescentókba.

Most már illő volna távollakó és nagyon közel érdeklődő kedveseinket értesíteni az új lakcímről, mert a mi szelid és jó lelkű tapintatos tanácsnokunk Vecsey Imre de nagyon hozzálatott a sysiphusi munkához... szépen garnírozott java-latát nemsokára a városi közgyűlésnek feltalálja.

Meg lehetnek elégedve a mi hiv levelezőink, ha a Hagyma tér helyett Erzsébet tért irhatnak és nem rontja a level boríték ylang-ylang illatát a hagyma szag; ha a Retek és Liba nyomába igaz magyarok Apaffy és Kazinczi lépnek; ha a hápogó Rucza szárny csapkodását Vigkedvü Mihály helyettesíti, ha Lorántffy Zsuzsánát sem eresztették Szélnek megemlékezőn nemes tulajdonairól, de még Teteki-t sem feltük, hogy ily veszedelmes időben Kandia szigetére vitorlázott. Azon sem szabad megütközniük ha a Bádógosból Gróf Dégenfeld lett, ha a hős Nagy Sándor a Sörház-ból lép ki győztesen, ha Debreczenben a Czigány- és Percsi sornak nyújtjuk a Pálmát és végre valahára a Kis-Uj utcával a Simonffyknak állunk emléket.

Szegény Tóth Józsa L. mivel vigasztaljalak meg a síroiban, hogy Péterfia még él, élve maradt egy új századnak, egy Nagy és még sürűbb Erdejének bekezdőjeül... Külön levél csomagban őrzöm emléked... most is mosolyogva olvasom utóiratodat, melyben egyre kérded: Mikor irhatsz már Péterfiára? Miért nem lakom a Péterfián? és kérve kérsz, hogy irjam meg a híres Péternek, ki nál csak a fia nevezetesebb, a bio és nekrológiáját.

Meg kell itt jegyeznem, hogy e kelves barátom biztosító hivatalnok volt az „Első Magyar”nál és a biztosítottak listájából Pesten is ősmárte Debreczen utca nevelt.

— Jókám! Tudnál-e még örülni és megértetni őszin'e baráti szavamit a tulvilá-

gon? ... lehet e oly sötétségen is hallani, nem szakítja meg az örök homály, a nagytá-volság a lég rezgését? ... Van-e telefonotok! — Halló!

— Mindenek előtt vedd tudomásul, hogy volt főnököd L é v a y Henrk bá r ó l e t . . . hát alig találkoztok többé sem ezen sem a más világon. . . Tudod magad is mily egész odaadással szolgált magának . . . az intézetnek . . . ő maga egy düledező babérfa, maga—magán hordja leveleit, maga alatt találja azokat ha majd végkép pihenőre száll. Hej! a Löwy nemzetségnek nagy érdemei vannak! . . . Könnýű neked Józka, te már örökre biztosítva vagy, de mi szegény halandók mink járjuk a bolondját a sok udvari bolondériáknak?! Ezért hívja magát most Zichy Jenő »Tekintetesnek«.

— Szép, szép, de szebb is lehetne, hát Péterfiával hogy állunk?

— Erről most már egész bizonyost is mondhatok. Igen, Péter el; fiában, sem vágták el nemzetsége viruló ágát. Az utca elnevezési bizottsága ad hoc és en bloc megkegyelmezett ősi nevének.

Azt állítja, hogy P é t e r f i a Péterfi Jakab kuriás és nem kamerás ur után vette nevét; ennél fogva meghagyják. De miért nem nevezik az utcáját röviden »Péterfi«-nek ha az a fölösleges »a« úgy is a Péterfi-j (kab) e helytelen rövidítésből eredt?

— Eleg! most már nyugodtan alszom tovább a visszolatásig! a feltámadásig!

1874 óta használom házamon a régi 2171 sz. helyett a kombinált új 6. hátszámot. 1889-ben folyamodtam a városhoz a Kádás utca ujonnan való elkereszteléséért K o s s u t h-utczára.

Számtalan cikkeim majd nem mind a város ha'adása érdekében szólanak. Megengedteht a D. R. U. spectatora, ha e tekintetben, ha nem 300, de legkevesebb 23 évvel előbb megerttetem a haladó korszellem intő szavát: és a bizottság sem veszi rossz néven ha igazán jeles munkálatára még egy pár megjegyzést koczkaztatok, mert a hány ember, annyi a nézete.

A helyes elnevezés fő kellekei: ne legyen a név értelme változó körülményekhez kötve és nyujson kellő helyi tájékoztatást; kerüljük a hasonhangzása és értelmű szokat; ügyeljünk a rövidsége és a jó hangzásra, de főképp hogy minden izében magyaros legyen.

Annival is inkább kell ezekre ügyelni, mert Debreczennek 148 utcája lévén az új számozással, egy szám ugyan annyiszor ismétlődik, és már inkább az utca neve az irányadó.

Itt nálunk a hivatalokban a házigazdá mint a juhász a birkat szám szerint ismeri a meghívókban nagyon numerál a nagy numerus.

Sok váltón a ház szám is figurál, mert Papp Sándor, Szabó Mihály, Nagy Sándor, Kiss József s. a. t. sokan vannak; most már ez sem szerepelhet.

A hivatalos és nem hivatalos (báli) meghívóknál is csak tekintetbe veendő az idő és papír megkiméltése, mert bizony »Péterfia utca« és »Erdő ut« vagy 200-szor leírva, 1400 betű különbözetet mutat, a mi körübelől egy fel iv betöltésének megfelelő. De még az E r d ő elnevezés helyrajzi tájékoztatót is nyujt.

Ugyan egy szótagon kezdetű és hasonhangzásúak: Sis—Vass, Csap—Csapó, Kar—Karcsu, Cser—Cserepes, Csók—Csokonai, Barány—Baranyi, Apaffy—Apafája, Simonffy s. a. t.

Ha már a bódolat, a tisztelt és kegyelet jeleseinél irant sok hoszu családi nevet jelöltetett, legalább rövidítsünk ott a hol lehet p. Perecz(es), Agár(di), (Ót)Malom, ha már az egy és két ma'om megszűnt, Péterfi(a), Virág(os), Halhaz(i) Gyöngy(virág).

Egy és hasonértelműek: Virágos—Gyöngyvirág, Kórház—Isptály, Sarok—Szegletes, Magos—Domb, Homok—Földi.

Idegen, nem magyaros; Burgondia, Dégenfeld, Ignáth Meszena. — Mánásaink mikor magyarosítják neveiket?

Elavult: Csapó, Csicsogó, Nyomató. Ide számíthatjuk még azon régi elnevezéseket is melyek már ma értelmi je'enyősséggel nincsenek összefüggésben, mint: Vámbáz, Vár, Zugó, Zsák, Temető, Saletrom, Nyomató.

Mert nem lehet ott Vámbáz utca, ahol sohasem lesz vámbáz, vagy Nyomató, ahol nem csépelnek sem nyomtatnak, vagy azt pláne még n y o m d á r a vissza vezetni. Salétromnak elnevezni azt az utcát, hol rég megszűnt a salétrom főzés, de még puskaport sem igen gyártanak. Zsák utca ha van is, a mi nagy sikságunkon könnyen átvágható. Tanító utca, a hol már annyit az iskola és tanító; hát a pusztá Debreczenben ki képpel várát, ha nem fellelgyárat. Hogy a kath. templom mellett elvezető utca hajdan a bentlakó vargákról lett elnevezve, annak meg volt az értelme. De hogy most ujra az legyen, mikor alig tengődik egy-egy varga benne, és tulajdonképen a Batthány utca folytatása, azt nem értjük. Talán csak nem onnan, hogy a csizmadia lsten fia! ? . . .

Sok utcánk papi tógába öltözött, a predicatorok részesültek előnyben. Hát a jeles mathematicus Kerekes, kinek Berlinben is volt hire jeles dolgozatairól, mit vétett?

KÖZGAZDASÁG.

Jó tanácsok mezőgazdáink részére.

A német mezőgazdasági szaklapokból vettük át az alábbi apróságokat s adjuk őket abban a meggyőződésben, hogy t. olvasóinknak szolgálatot teszünk közlésünk által.

Hogyan üzzük el a vakondot a kerti ágyról?

Erre nézve egy praktikus kertész a következőket írja: Melegágyaimat minden évben rendszeren összeholygattam a vakond. Mivel azonban a vakond télen és kora tavaszal nem ás vízszintes menetek közvetlen a föld színe alatt, hanem rendszeren csak a mélyeségből egyenesen feltör, azért azt a kis gonoszlevőt nem lehetett fogóvással kézrekeríteni. Más szerhez kellett tehát folyamodnom.

A petroleumba áztatott rongyokkal célt nem értem, míg a karbolsav csak addig használt a míg eső nem jött, sőt már erős öntözéskor is elveszté tulajdonságait. Végre a gyógytárban egynehány krajczárért ugynevezett bűdös szarvaszaru olajat (oleum animale foetidum) v-tem, mely fekete olajszerű anyag s igen kellemetlen büzt áraszt.

Ebből az olajból egy pár cseppet rongyra csöpögtettem és beletömtem a vakond meneteibe és a melegágyaim megszabadultak ezen ellenségtől. A mióta ezt az eljárást ismétlem melegágyaim soha sem szenvedtek kárt a vakond turásaitól. Ugyanez az olaj kitűnő szolgálatot tett a vízi poczok irtásánál is, mely ezen olaj kellemetlen szagától szintén elűzetett. (Der praktische Landwirth.)

A talaj javítása földkeverés által.

A talaj javítása földkeverés által az újabb mezőgazdaságnak lényeges tényezője. Az agyagtalajt igen előnyösen javíthatjuk homok és pedig durvaszemű homok hozzákeverése által homokkal összekeverve és porhanyitva tetemesen meglazul a talaj, a mi kapásvövények művelése által még fokoztatik. Ke finom, por-szerű homokot nem lehet e célra fölhasználni mert nagy esőben az agyaggal összeál és a talaj felszínén kérget képez, mely a növények tenyésztését akadályozza. Hogy az anyagot a hozzáadott homokkal jól összekeverjük, célszerű a földet először felszántani és azután a homokot ráhuzni, azután az extirpátorral jól meg kell m u n k á l n i a földet, u j b ó l f e l s z á n t a n i és azután b e v e t n i Arátás után csekélyen felszántjuk a fűvet s azontul mindig mélyebben szánthatunk. Az iszapnak a szántóföldhöz való keverése is igen célszerű.

Ugyanugy ajánlható a homok talajnak javítása agyag vagy vájog hozzákeverése által és pedig oly módon, hogy utóbbit a tarlora vitéjük, jól megaprózzuk, összetörjük lehen-

gerezük és megboronáljuk és a további felbontást az őszi esőzésre bizzuk. Azután extirpátorral összekeverjük a talajt, első ízben az agyaggal és könnyű elszántással tökéletesbítjük. Jövő tavasszal ezen esetben is célszerű a kapásnövények művelése. (Landv. Zeitung f. Westphal.)

Sertés vásár.

május. 13.

Kőbányai sertéspiacz. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogrammon felüli súlyban) — krajczárig, közép (páronként 220—260 kilogramm súlyban) 54¹/₂—55¹/₂ krajczárig könnyű (páronként 220 kilogrammig terjedő súlyban) 53—54 krajc árig.

Sertéslétszám: 1897. évi május. 11-ik napján volt készlet 27 126 darab, 1897 május hónap -13-ik felhajtattott 2237 drb, 1897 május hónap 12-ik napján elszállított 361 drb, 1897 május hónap 13-ik napjára maradt készletben 29.002 drb. A hizott sertés üzlet-rányzata kell-mes.

Budapesti konzum-sertés vásár. A ferenzvárosi petróleum-rakodó nál levő székes-fővárosi konzum sertés vásár jelentése május 12-éről: Érkezett: 531 dr. Elszállított budapesti fogyasztásra 286 drb vidékre 65 drb, elszállítottan maradt 262 drb. — Na pi á r a k : 120—180 klgr. súlyban 52.—54 fr. 250—280 klgr. súlyban 50—50 frt malaczkok 37—40 frt. különfélék 120—180 kl. súlyban 55—56¹/₂ frt.

Budapesti gabonatözsde.

május. 13.

A készruüzlet hivatalos árjegyzései akövetkezők

Bursa	kilós	Ar 100 klgr.	kilós	Ar 100 klgr.
Bánsági	76	7.40—7.55	80	7.95—8.00
"	77	7.65—7.75	81	8.00—8.05
"	78	7.75—7.80	82	—
Tiszvidéki	79	—	—	—
"	76	7.85—7.90	80	—
"	78	7.65—7.75	81	8.00—8.05
Pestvidéki	79	—	82	8.05—8.10
"	76	7.80—7.8	—	—
"	77	7.85—7.90	80	—
Fehérmegyei	78	—	81	—
"	79	7.90—7.95	82	7.95—8.00
"	76	7.65—7.70	—	8.00—8.05
Bácskai	77	—	80	—
"	78	7.85—7.90	81	8.05—8.05
"	79	7.80—7.85	82	8.10—8.10
Észak magy	76	—	—	—
"	77	—	80	—
"	78	—	81	—
		Min. hekt.-ben	Ar kilogram	
Rozs elsőrendű	uj	70—72	6.20	6.25
"	"	—	6.15	6.20
"	"	60—62	4.20	4.50
Árpa takarmánynak	"	62—64	5.00	5.80
"	"	64—66	6.50	8.—
Zab	—	39—41	3.80	6.2
Tengeri bánsági	uj	—	3.45	3.55
"	uj	—	3.35	3.40
"	"	—	3.20	3.50
Rapce bánsági	—	—	—	—

CSARNOK

Egy detektiv regénye.

— **Ottolengui Rodrigótól.** —

— A Debreczen saját fordítása. —
(Folytatás.)

— Akkor magamat ajánlom, felelte Barnes és felállott. Mr. Neuilly, velem tart Ön? — Ne menjen még Mr. Neuilly, — szölt közbe Emilia, — még mielőtt az öreg ur fel-lehetett volna. Hisz még nem is látta a kis Rózsit, de meg mi is nagyon örülnék, ha ma este vendégünk lehetne a nász/akomán-kon. —
— Ha, ha, ha, ha! Mr. Barnes, hát nem méltó feleséget választottam? Elrabolja az Ön tanuját, mert reményem, hogy Mr. Neu-illy nem utasítja el a szives meghívást?
— Sőt inkább nagyon szives köszönet-tel fogadom. Mr. Barnes, ily körülmények kö-zött Ön is bocsásson meg nekem s ne vegye rossz néven, ha itt maradok.

— Oh kérem, kérem, csak maradjon s legyen boldog; kívánom, hogy tartós ideig él-vezze ezt a szerencsét. Isten áldja, szólott, midőn távozott.

— Ez már valóban sok is, mondta Mit-chel, hanem ezek a detektívek néha egész belebolondulnak az öleteikbe. Gondol csak királynőm, Ő azt hiszi, vagy én inkább hitte, hogy te egy gyilkos felesége leszel. Mit szólsz hozzá?

Felelet helyet az asszonyka megcsókolta a homlokát s távozott a szobából, hová ek-kor a kis Rózsit kezénél fogva vezette vissza.

TIZENHATODIK FEJEZET.

Barnes egy biztató nyomot fedez fel.

A menyegző utáni napon Mitchel és fe-lesege elutazott nyugora, de Dóra és Mrs. Remsen megígérték, hogy a tavasz vége előtt utánnok mennek a fehér hegyekre. Julius ele-jén Remsen-ék és Van Rawltonék Jeffer-sonba mentek, egy kis városkába, mely New Hampshire-ben a Plinius hegy aljában fek-szik. Ugyane hónap közepén Randolf is eluta-zott oda s a posta kocsin a Wambeck-szallo-dát esti nyolcz óraker érte el, de igen kelle-metlenül lepte meg, hogy a ki-zállásnál mind-járt Thaurét üdvözölte. Tisztán látta, — hogy vetélytársa megelőzte s nem mulasztott el semmi alkalmat, hogy Dóráat megközelítse. — Thaurét szinte nem nagyon örvendezett a Randolf érkezésének s elhatározta, hogy azért mihelyt lehet döntő csapást tesz. Még ugyanaz este felhasználta az alkalmat, midőn Dórával együtt maradt a verendán.

— Miss Dóra, mondta minden kerülgetés nélkül, le is ülve mellé. Emlékszik-e még a beszélgetésünkre, midőn egyszer otthon egye-dül beszélgettünk? Nevezetesen a magános-ságról s egy szerető társ utáni vágyó-dásról.

— Oh igen, mondta Dóra egész nyiltan. Miért? Talán folytatni akarja?

— Ha Ön megengedi, igen. Hiszen arra is emlékezhetik még, hogy azt is mondta, mely szerint efelől majd nővére lakadalma után be-szélhetünk.

Mert azt hittem, hogy nélküle rendkívül elhagyatva s árván éreztem magamat. Vagy nem így volt? Természetesen, hogy éreztem is nővéremnek hányát, de elhagyatva azért soha sem voltam. A tekintetben gondoskodott Ön, miért nagy hálával is tartozom Önnek. Mert valóban szeretetre méltó volt irá-nyomban.

— Komolyan mondta ezt? — kérdezte Thaurét hevesen
— Hogyne! Már miért nem mondanám meg, a mi igaz!

— Ez nagyon természetes! De manapság már a legtöbb fiatal hölgy elrejtja az igaz ér-zelmeit. Mert a legtöbb fiatal hölgy úgy véli, hogy a valódi érzelmeknek az elfojtása a helyes.

— Elfojtása? kiáltott kaczagva. Tehát azt hiszi, hogy én valaha az igaz érzelmeimet leplezgettem?

— Nem! Soha! És azt is hiszem, hogy Önt sohasem fogja helyzete ilyen fegyverre reakényszeríteni. De ha azt mondja Ön, hogy nem érezte magát elhagyatva, akkor biztosan gondolt valamire ami vigasztalta, például a szerelemre?

— Oh, kérem?

— Igen! Ez a a kérdés az, mifelől vé-leményét szeretném hallani. — S szeretném tudni; hogy mi hitben van a házass élet felől, hogy a házasságtól boldogságot avagy boldog-talanságot reményel e?

— Erre nehéz felelni! Mert nemde sok függene attól is, ho-y-hogy, na igen, ki lenne a férjem?

— Vegye kérem, hogy mi . . .

— Kérem, kérem! Csak személyekre át ne térni. Ilyesmibe nem mehetek bele, — mert megígérttem, hogy nem cselekszem ezt.

— Megígérté? Igazán nem értem ezt.

Folyt. köv.

Vendéglő és sörcsarnok megnyitás.

Van szerencsém Debreczen város nagyrabecsült közönségével tudatni, hogy a városházzal szemben lévő és a

„Debreczen városához“

czimzett

vendéglőt és sörcsarnokot

átvettem s azt a kor igényeinek a leg-kényesebb izlésnek is megfelelően beren-deztem. A sörcsarnok **elegáns udvarkert és díszes kerthelyiséggel bir**, amely különösen a bekövetkező nyári napokban pompás szórakozási és üdülő helyül ki-nálkózik.

Midőn erről a nagyérdemű közönséget értesíteni szerencsém van, egyben tiszte-lettel tudatom, hogy a vendéglőt és sör-csarnokot

május hó 15-én, azaz szombaton

első rendű zenekar közreműködése mellett

ünnepélyesen megnyitom,

amíg másnap, május 16-án, vasárnap este

zeneestély tartatik.

Ugy ezen, mint minden alkalommal legfőbb törekvésem oda irányul, hogy Debreczen város n. é. közönsége, mélyen tisztelt vendégeim sörcsarnokomban gyors és pontos kiszolgálásban részesüljenek s mindenkor kifogástalan és izléses ételeket, tisztán kezelt italokat kapjanak.

Mindennap gazdag reggeli, déli és esteli étlap,

válogatott, izletesen készített ételekből összeállítva.

Naponként többször friss sörcsapolás és kivétel nélkül minden alkalommal

kőbányai korona sört

szolgáltatok fel.

Ujjonnan berendezett, teljesen átala-kitott üzletemben, **bármikor vállalok ebédek, uzsonnák, vagy társas vacsorák kedvező feltételek melletti szervizozását.** Ebéd és vacsorára havi belső kosztosok felvétetnek.

Sem költségtől, sem áldozattól nem riadtam vissza, csak hogy Debreczen fő-terén egy elegáns, izléses, tiszta és csinnal rendezett sörcsarnokot adjak át a forga-lomnak.

Midőn a n. é. közönséget tisztelettel felkértem, hogy erről meggyőződést szerezni sziveskedjenek, **vendéglő és sörcsarno-kom** szombaton esti ünnepélyes megnyi-tását és a vasárnap esti zeneestélyt ismé-telten, a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlva, maradtam szives pártfogást kérve tisztelettel:

Németh András,

vendéglős.

Ujdonságok
Szőnyegek
csipke és szövet

Függönyök
ágy- és asztalterítők

butor szövetekben

nagy választék kapható

BOSZNAY J. és Társa

czégnél

DEBRECZEN, Kossuth-utca.

Mindenféle üzleti könyveket rendkívül csinos kivitelben igen olcsó árak mellett ajánl **Hoffmann és Társa** könyvnyomdája a főpostával szemben.

235.

Az István gőz malom társulat

GYÁRTMÁNYAINAK
ÁRJEJYZÉKE

az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malom-gyűlésen megállapított 1887. évi június 1-én életbe léptetett eladási fizetési és szállítási módokatokra vonatkozó egyezmények szerint

ITT HELYBEN KÖTELEZETTSÉG NÉLKÜL
Készpénzfizetés mellett, zsákkal együtt:

	100 kiló
A Asztali dara nagyszemű	14.60
B Szinte " aprószemű	13.60
C. Királyliszt	13.40
1. Langliszt kivonat	13.—
2. Elsőrendű zsemlye liszt	12.60
3. Zsemlye liszt	12.50
4. Elsőrendű kenyér liszt	12.—
5. Közép kenyér liszt	11.60
6. Kenyér liszt	11.—
7. Barna kenyér liszt	10.—
8. Takarmány liszt	5.60
11. Fírom korpa zsákkal	3.60
11. " " zsák nélkül	3.40
12. Durva korpa zsákkal	3.80
12. " " zsák nélkül	3.60
12. Csirke buza zsák nélkül	3.—

A zsákok súlytartalma, teljsúlyt tiszta súlynak véve.

A. B. 0-6 számig 85 kilogramm.

7. és 8. szám 70 "

11. és 12. szám 50 "

Debreczen, 1897. május 14.

Szőlőföldnek

való kitünő minőségű és fekvésű homokhegy 70 hold (1200□ öles)

szabad kézből azonnal eladó, felette előnyös feltételek mellett, olcsóbb áron mint eddig a szőlő földekért fizettek a vevők.

Ezen szőlő föld fekszik, Szabolcsmegyében Nyiregyháza mellett a Pazonyi határban, közvetlen a sóstófürdő és az állami szőlőtelep szomszédságában a vasuti vágány közvetlenül előtte halad el, még a tavaszon épülő kis indóház éppen e telep tövében lesz s így a tragya kihordás vonaton eszközölhető; s alig kerül valamibe. Nyiregyházáról vonaton 10 krért lehet a szőlőbe menni s egyúttal a Sóstó fürdőbe is, a közelfekvő Kotaj községében olcsó tragyát lehet kapni, a szőlő munkát érő napszamosok 100-val vannak a faluban.

Nyarálok építésére nagyszerű fekvésű hely,

mert az eladandó szőlő föld egy hármast magas hegység.

Előjegyzéseket elfogad alulírott, ahol a feltételek is megtehetőek, — már 30 holdra vevők jelentkeztek.

Kotaj, 1897. ápril 8.

Kozák Mihály,

községi jegyző.

SZÁLLODA.

OLCSÓ SZOBAÁRAK.

ÉTTEREM.

SÖRCSARNOK.

Központi szálloda

Nagy-Károly.

Főtér, a kereskedelem központján,

Gróf Károlyi-palotával szemben.

MÁRKUS JÓZSEF

szállodás.

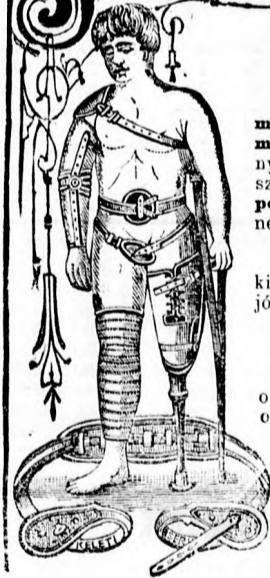
Ujonnan berendezett kényelmes szobák.

Kitünő konyha.

Excellens kiszolgálás.

Utazóknak kedvezményes árszámítás.

Specialista
Sérvkötőkben

Műlábak

műszerek, orthopaedia-műfűzők fehérték és hanyag testtartásuk részére) **nyújtó és járógépek** valamint mindenemű cs. és kir. szabad.

sérvkötők

kiváló szolid kivitelben és jótállás mellett készülnek

KELETI J

BUDAPEST,

IV. Koronaherceg-utca 17.

Orvos sebészeti műszerek

orthopaediai készülékek

gyárában.

Gyár: villamos berendezéssel IV. Rostély-

utca 15.

Nagy képes árjegyzékek kívánatra ingyen és bementre küldetnek. Szegényebb sorsuaknak részletfizetőre is készítenek gépek.

A M. K. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRANAK Vezérügynöksége

Budapest, Váci-körút 32. sz. a.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült gőzcséplőgarnitúráit, ipari czélokra alkalmas „Compound” lokomotívjait, teljesen vasból készült szalmakazalozó gépeit, gőz-kukoriczamorzsolót, Stibor-féle körfűrészait, kaszáló és aratógépeit,

továbbá **SACK-féle ekéit, vetőgépeit, boronáit és egyéb gazdasági gépeit.**

A Faisbanks-féle mérleggyár kizárólagos képviselője.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nyomatott Hoffman és Társa könyvnyomdájában Debreczenben, főpostával szemben.